

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z FIZYKI

Szkoła Podstawowa nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku • rok szkolny 2026/2027

Dokument opracowany według stanu prawnego na 26 sierpnia 2026 r.

1. Podstawa prawna i relacja do Statutu Szkoły

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w szczególności przepisy dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (tekst obowiązujący z późniejszymi zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2026 poz. 1122), wchodzące w życie 1 września 2026 r., z wyjątkami wskazanymi w tym rozporządzeniu.
4. Aktualna podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz realizowany przez nauczyciela program nauczania fizyki.
5. Statut Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku, w szczególności § 10a–§ 10g oraz § 10l–§ 10p.

Zasada nadrzędności: w sprawach nieuregulowanych w niniejszym dokumencie stosuje się Statut Szkoły i przepisy powszechnie obowiązujące. W razie zmiany przepisów lub Statutu stosuje się regulację aktualnie obowiązującą.

2. Informacje przekazywane uczniom i rodzicom na początku roku

Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów i ich rodziców o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej – zgodnie z procedurą określoną w § 10m Statutu Szkoły.

Na pierwszych zajęciach uczniowie są ponadto zapoznawani z zasadami bezpiecznej pracy BHP w pracowni fizycznej, organizacją pracy na lekcjach oraz zasadami korzystania z pomocy i przyrządów (regulaminem pracowni).

3. Cele kształcenia – wymagania ogólne

6. Wykorzystanie pojęć i wielkości fizycznych do opisu zjawisk oraz wskazywanie ich przykładów w otaczającej rzeczywistości.
7. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych.
8. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji lub doświadczeń oraz wnioskowanie na podstawie ich wyników.
9. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych.

Wymagania szczegółowe: wynikają z aktualnej podstawy programowej i realizowanego programu nauczania. Zakres wymagań do poszczególnych działów i form kontroli jest przekazywany uczniom w sposób przyjęty w szkole, w tym poprzez dziennik elektroniczny, jeżeli dana forma jest zapowiadana.

4. Metody i formy pracy na lekcji fizyki

Metody pracy

- podające: wykład, opowiadanie, pogadanka, pokaz z objaśnieniem;
- problemowe: stawianie problemów i poszukiwanie rozwiązań, burza mózgów, metoda projektu;

- praktyczne: doświadczenia i eksperymenty fizyczne, pomiary, obserwacje, ćwiczenia laboratoryjne;
- aktywizujące: dyskusja, praca z tekstem źródłowym, gry dydaktyczne, quizy;
- kształcące umiejętność rozwiązywania zadań: analiza treści, rachunek, przekształcanie wzorów, zadania obliczeniowe i jakościowe.

Formy pracy

- praca z całą klasą;
- praca w grupach;
- praca w parach;
- praca indywidualna;
- praca laboratoryjna – indywidualnie, w parach lub w grupach pod kierunkiem nauczyciela.

5. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i wagi ocen

Forma	Waga	Uwagi
Odpowiedź ustna z zakresu 1–3 ostatnich lekcji	2	Może być niezapowiedziana. Nie podlega poprawie.
Sprawdzian / praca kontrolna obejmująca większą partię materiału	3	Zapowiadana i wpisywana do dziennika z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
Laureat I finalistą konkursu z fizyki	3	
Kartkówka z najwyżej 3 ostatnich lekcji	2	Może być niezapowiedziana.
Praca na lekcji, praca indywidualna, w parach lub grupie, projekt, doświadczenie, aktywność edukacyjna	1	Ocenie podlegają wiadomości, umiejętności i efekt pracy, a nie samo zachowanie.
Dobrowolna praca dodatkowa dla chętnych uczniów	1	Forma i kryteria są każdorazowo określone przez nauczyciela; pisemna praca domowa wykonywana w czasie wolnym nie jest oceniana.

Ważne: zgodnie z obowiązującym od 1 września 2026 r. rozporządzeniem, przy ustalaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z fizyki bierze się także pod uwagę zaangażowanie ucznia w realizację doświadczeń edukacyjnych przewidzianych podstawą programową.

6. Sprawdziany i prace kontrolne

10. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału jest zapowiadany i wpisywany do dziennika elektronicznego z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W terminarzu klasy wskazywany jest zakres materiału lub wymagań.
11. Uczeń może pisać nie więcej niż trzy prace kontrolne lub testy w tygodniu i nie więcej niż jedną w ciągu dnia – zgodnie ze Statutem Szkoły.
12. Sprawdzian jest obowiązkową formą weryfikacji osiągnięć. Uczeń nieobecny z przyczyn losowych powinien napisać zaległą pracę w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Termin może zostać dostosowany do szczególnej sytuacji ucznia.
13. Jeżeli uczeń po powrocie do szkoły nie uzgodni terminu lub nie przystąpi do zaległego sprawdzianu w uzgodnionym terminie, nauczyciel może przeprowadzić sprawdzenie wiadomości na jednej z kolejnych lekcji, z zachowaniem wymagań wynikających ze Statutu i z uwzględnieniem sytuacji ucznia.

14. Do czasu napisania zaległej pracy nauczyciel może odnotować w dzienniku brak zaliczenia / brak pracy zgodnie z funkcjonalnością dziennika. Sam brak pracy spowodowany nieobecnością nie jest oceną osiągnięć edukacyjnych.
15. Poprawa oceny niedostatecznej (1) lub dopuszczającej (2) z godzinnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności jest dobrowolna i przysługuje jeden raz, w terminie określonym w Statucie. Oceny 3–6 z takiego sprawdzianu nie podlegają poprawie w ramach tej procedury. Zasada ta wynika wprost z § 10e Statutu Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.
16. Ocena pierwotna i ocena uzyskana z poprawy mają tę samą wagę 3, obie pozostają w dzienniku i obie są uwzględniane przy obliczaniu średniej ważonej. Zasada ta wynika wprost z § 10e Statutu Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.
17. Kryteria oceniania podczas poprawy są takie same jak przy pracy pierwotnej; zadania mogą mieć inną treść przy zachowaniu danego zakresu materiału z podstawy programowej.

7. Kartkówki

18. Kartkówka służy bieżącej weryfikacji wiadomości i umiejętności najwyżej z trzech ostatnich lekcji i może być niezapowiedziana – zgodnie z § 10e Statutu Szkoły lub zapowiedziana i zapisana w terminarzu klasy w dzienniku wulkan z podanymi wymaganiami.
19. Ocena z kartkówki ma wagę 2.
20. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie. Zasada ta nie narusza Statutu, który przewiduje szczególną możliwość poprawy ocen 1 i 2 z godzinnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, a nie ogólny obowiązek poprawiania każdej oceny bieżącej.
21. Nieobecność na kartkówce nie stanowi samodzielnej podstawy do wystawienia oceny niedostatecznej. Nauczyciel może zweryfikować wiadomości i umiejętności z danego zakresu w późniejszym terminie, w formie kartkówki, odpowiedzi lub pracy na lekcji, z uwzględnieniem okoliczności nieobecności jeśli kartkówka była niezapowiedziana, zaś jeśli była zapowiedziana uczeń ma obowiązek napisać ją w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły po nieobecności/ chorobie.

9. Odpowiedź ustna

1. Odpowiedź ustna obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu od jednej do trzech ostatnich lekcji i może być niezapowiedziana.
2. Ocena z odpowiedzi ustnej ma wagę 2.
3. Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie. Statut Szkoły przewiduje szczególną możliwość poprawy ocen niedostatecznej i dopuszczającej z godzinnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności (§ 10e ust. 8); nie ustanawia ogólnego obowiązku poprawiania ocen z odpowiedzi ustnej.
4. Jeżeli ustne powtórzenie obejmuje zakres materiału większy niż trzy jednostki lekcyjne, uczeń jest o nim informowany z wyprzedzeniem zgodnie ze Statutem Szkoły.

9. Samodzielność pracy

Uczeń wykonuje sprawdziany, kartkówki i inne indywidualne formy oceniania samodzielnie, chyba że nauczyciel wyraźnie dopuszcza współpracę.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności nauczyciel przerywa daną próbę lub odnotowuje zdarzenie i weryfikuje rzeczywisty poziom wiadomości i umiejętności ucznia, oceniając poziom wiedzy i umiejętności ucznia zaprezentowany w czasie weryfikacji. Ewentualne konsekwencje wychowawcze wynikają ze Statutu Szkoły. Ocena z fizyki nie pełni funkcji kary porządkowej.

10. Prace dodatkowe dla chętnych

- W każdym półroczu nauczyciel może proponować uczniom dobrowolne dodatkowe aktywności edukacyjne.
- Za dodatkową aktywność spełniającą podane wcześniej kryteria uczeń może otrzymać ocenę wagi 1.

- Rodzaj proponowanych aktywności zależą od realizowanego materiału, możliwości organizacyjnych i potrzeb edukacyjnych klasy.
- Udział w pracy dodatkowej jest dobrowolny; brak wykonania pracy dodatkowej nie może obniżać oceny ucznia.
- Termin, forma, kryteria i sposób oddania pracy dodatkowej są każdorazowo podawane przed rozpoczęciem zadania/projektu/pracy. Po upływie terminu nauczyciel nie ma obowiązku przyjmowania aktywności przeznaczonej do oceny, prace dodatkowe chętni uczniowie wykonują na terenie szkoły w czasie zajęć dodatkowych z fizyki zaproponowanych przez nauczyciela. Termin zajęć jest zawsze podawany uczniom z wyprzedzeniem.

11. Prace domowe

Na fizyce co do zasady nie przewiduje się obowiązkowych prac domowych.

Jeżeli nauczyciel zaproponuje pisemną pracę domową służącą utrwalaniu, rozwijaniu lub praktycznemu zastosowaniu treści zrealizowanych na lekcji, jest ona dobrowolna, nie podlega ocenie, a wykonujący ją uczeń otrzymuje informację zwrotną zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 września 2026 r.

12. Zeszyt przedmiotowy

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowym elementem organizacji pracy ucznia.

Zeszyt nie jest oceniany za sam fakt jego posiadania ani za walory estetyczne; służy dokumentowaniu i porządkowaniu materiału realizowanego podczas zajęć.

- Prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe, zalecany zeszyt w kratkę, format A5, około 60 kartek, z marginesem ok. 2,5 cm;
- na pierwszej stronie: zeszyt do fizyki, rok szkolny 2026/2027, imię i nazwisko ucznia, klasa i numer z dziennika; strona tytułowa nie jest wymagana;
- przy każdej lekcji należy zapisać datę, pełne słowo „Lekcja” oraz pełne słowo „Temat” i treść tematu; nie stosuje się skrótów „L.” i „T.”;
- w zeszycie znajduje się notatka z lekcji, omawiane definicje, wzory, jednostki, przekształcenia wzorów, schematy, rysunki oraz rozwiązania zadań wykonywanych na lekcji – w zakresie wskazanym przez nauczyciela; preferowana forma pracy skecznotka wykonana w czasie lekcji. Do każdego zrealizowanego tematu uczeń sporządza podczas lekcji obowiązkową notatkę.
- zapisy powinny być czytelne i uporządkowane; nie usuwa się kartek, nie zagina ich rogów i nie umieszcza w zeszycie rysunków ani zapisów niezwiązanych z przedmiotem w miejscach przeznaczonych na notatki, margines i rejestr nieprzygotowań;
- ostatnia strona zeszytu jest przeznaczona na rejestr zgłoszonych nieprzygotowań;
- po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności uczeń uzupełnia brakujące notatki w terminie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły; w szczególnych sytuacjach termin ustala się indywidualnie z nauczycielem.
- Na zajęciach niestosujemy korektora. Błędny zapis należy estetycznie przekreślić pojedynczą linią wykonaną ołówkiem przy użyciu linijki, w sposób zachowujący czytelność notatki.
- Rysunki, chematy, wykresy wykonujemy w zeszycie zawsze ołówkiem.

Brak zeszytu, brak wymaganych materiałów lub nieuzupełnienie zeszytu jest traktowane jako nieprzygotowanie do zajęć. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowań kolejne braki są odnotowywane przez nauczyciela zgodnie z zasadami pracy i mogą skutkować sprawdzeniem przygotowania ucznia do konkretnej aktywności edukacyjnej, napisania niezapowiedzianej kartkówki, odpowiedzi ustnej. Uczeń odnotowuje wykorzystane nieprzygotowania na ostatniej stronie zeszytu, zgłasza je przez podniesienie ręki, a nauczyciel potwierdza wpis parafką.

13. Nieprzygotowanie do lekcji

22. Uczeń może dwa razy w każdym półroczu zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podawania przyczyny.

23. Limit dwóch nieprzygotowań w półroczu jest przedmiotową zasadą organizacyjną i pozostaje niesprzeczny z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania; aktualny Statut Szkoły nie określa odmiennej liczby nieprzygotowań z fizyki.
24. Nieprzygotowanie zgłasza się nauczycielowi na początku zajęć, przed rozpoczęciem sprawdzania przygotowania, i zapisuje na ostatniej stronie zeszytu, zgłasza je przez podniesienie ręki, a nauczyciel potwierdza wpis parafką.
25. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiadanych prac kontrolnych ani innych wcześniej wskazanych obowiązkowych form weryfikacji.
26. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowań kolejne braki są odnotowywane przez nauczyciela zgodnie z zasadami pracy i mogą skutkować sprawdzeniem przygotowania ucznia do konkretnej aktywności edukacyjnej, napisania niezapowiedzianej kartkówki, odpowiedzi ustnej.
- 27.

14. Wyposażenie ucznia na lekcję fizyki

- zeszyt przedmiotowy;
- niebieski długopis;
- ołówek i gumka;
- linijka;
- klej;
- dwa dodatkowe kolory przyborów do pisania lub zaznaczania, inne niż czerwony.

Wyposażenie ma umożliwiać sprawne wykonywanie notatek, rysunków, schematów, wykresów i pracy z materiałami dydaktycznymi.

15. Telefon, urządzenia elektroniczne i kalkulator

Zgodnie ze Statutem Szkoły uczniów obowiązuje na terenie szkoły zakaz korzystania z telefonów komórkowych, smartwatchów i urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku. Użycie urządzenia na zajęciach może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy wynika to z decyzji nauczyciela i celu dydaktycznego albo z uzasadnionej potrzeby zdrowotnej uregulowanej zgodnie z obowiązującymi zasadami szkoły.

Na lekcjach fizyki uczniowie co do zasady nie korzystają z kalkulatorów. Samodzielne wykonywanie obliczeń pisemnych rozwija sprawność rachunkową potrzebną w fizyce, utrwala działania na liczbach, potęgach i jednostkach, ćwiczy przekształcanie wzorów oraz pozwala ocenić tok rozumowania, a nie tylko wynik końcowy.

16. Praca na lekcji, projekty, praca w grupie i doświadczenia

Ocenie mogą podlegać w szczególności:

- poprawność merytoryczna wykonanej pracy;
- umiejętność zastosowania praw i zależności fizycznych;
- samodzielność i sposób dochodzenia do rozwiązania;
- poprawność obliczeń, jednostek, wykresów, schematów i wniosków;
- planowanie i wykonanie doświadczenia, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa oraz interpretacja wyników;
- realny wkład ucznia w pracę pary lub grupy i wywiązanie się z przyjętej roli;
- umiejętność komunikowania wyników pracy i argumentowania wniosków.

Zaangażowanie w doświadczenia edukacyjne jest uwzględniane przy ustalaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej w zakresie wymaganym obowiązującymi przepisami.

17. Skala ocen i procentowe kryteria prac pisemnych

Wynik	Ocena
0–29%	niedostateczny (1)

Wynik	Ocena
30–49%	dopuszczający (2)
50–74%	dostateczny (3)
75–84%	dobry (4)
85–94%	bardzo dobry (5)
95–100%	celujący (6)

Przy sprawdzianach i pracach kontrolnych stosuje się oceny 1–6 bez znaków „+” i „–”, jeżeli nauczyciel tak określił dla danej formy. Oceny bieżące mogą być zapisywane zgodnie z zasadami dopuszczonymi w Statucie. Progi procentowe dotyczą ocen bieżących z punktowanych prac pisemnych. Statut SP43 nie określa odrębnych progów procentowych dla tych prac; wskazuje skalę ocen 1–6 oraz ogólne kryteria oceniania w § 10d i § 10e. Powyższe progi stanowią zatem przedmiotowe kryteria przeliczania wyniku punktowego na ocenę bieżącą i stosuje się je z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych z fizyki.

18. Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej

Średnia ważona jest punktem wyjścia do ustalenia oceny śródrocznej, zgodnie ze Statutem Szkoły. Stosuje się wagi 3, 2 i 1 określone w niniejszym PZO.

Średnia ważona W	Ocena wyjściowa
$1,6 < W \leq 2,6$	dopuszczający
$2,6 < W \leq 3,6$	dostateczny
$3,6 < W \leq 4,6$	dobry
$4,6 < W \leq 5,6$	bardzo dobry
$W > 5,6$	celujący

Ocena roczna jest ustalana zgodnie ze Statutem Szkoły, z uwzględnieniem ocen z całego roku oraz dodatkowych elementów, których uwzględnienia wymagają przepisy obowiązujące od 1 września 2026 r., w tym zaangażowania w realizację doświadczeń edukacyjnych.

Średnia wyświetlana automatycznie przez dziennik elektroniczny ma charakter pomocniczy; ostateczna ocena klasyfikacyjna jest ustalana przez nauczyciela zgodnie z prawem, Statutem i wymaganiami edukacyjnymi.

19. Jawność ocen, informacja zwrotna i wgląd do prac

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców;
- oceny są odnotowywane w dzienniku elektronicznym;
- uczeń otrzymuje informację o tym, co zrobił dobrze, co i w jaki sposób powinien poprawić oraz jak dalej się uczyć;
- sprawdzone i ocenione prace są udostępniane uczniowi i rodzicom zgodnie z § 10f Statutu Szkoły;
- prace pisemne przechowuje się zgodnie z zasadami określonymi w Statucie.

20. Dostosowanie wymagań

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne oraz sposób pracy i sprawdzania osiągnięć ucznia w przypadkach i na zasadach wynikających z przepisów prawa, opinii lub orzeczeń oraz § 10g Statutu Szkoły. Dostosowanie nie oznacza rezygnacji z realizacji wymagań, lecz odpowiednie dostosowanie warunków ich osiągania i weryfikacji.

21. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny

W całości stosuje się procedurę określoną w § 10m Statutu Szkoły. W szczególności uczeń lub jego rodzice mogą złożyć pisemny wniosek w terminie przewidzianym w Statucie; nauczyciel ustala termin i

formę sprawdzenia wiadomości i umiejętności z materiału realizowanego w roku na ocenę, o którą ubiega się uczeń; sprawdzenie odbywa się w warunkach określonych w Statucie. Niniejsze PZO nie tworzy odrębnej, konkurencyjnej procedury.

22. Sytuacje losowe i dłuższa nieobecność

- uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji losowej jest traktowany z uwzględnieniem jego aktualnych możliwości i okoliczności;
- w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności nauczyciel nie przeprowadza wobec ucznia niezapowiedzianej kontroli materiału z okresu nieobecności;
- terminy uzupełnienia zaległości mogą być indywidualizowane, zwłaszcza w przypadku długotrwałej choroby lub innych udokumentowanych okoliczności.

23. Postanowienia końcowe

- Zasady i kryteria pracy na lekcji fizyki są jawne dla ucznia i jego rodziców.
- PZO obowiązuje w zakresie zgodnym ze Statutem Szkoły i przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
- Zmiana organizacyjna niewpływająca na prawa ucznia może być komunikowana uczniom przez dziennik elektroniczny; zmiany zasad oceniania wymagają zachowania zasad wynikających ze Statutu i przepisów prawa.
- Dokument wchodzi w życie z dniem 1 września 2026 r.

Opracował: nauczyciel fizyki